

Toplantı : 17 CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 804

Hükümetlerarası Avrupa Göç Hareketleri Komitesi (CİME)'nin Kuruluş Yasasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısının Millet Meclisince Kabul Olunan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu Raporu. (M. Meclisi : 1/116; C. Senatosu : 1/576)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 93)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 1499*

19 . 6 . 1978

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 15 . 6 . 1978 tarihli 159 ncu Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, Hükümetlerarası Avrupa Göç Hareketleri Komitesi (CİME)'nin Kuruluş yasasının onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

*Cahit Karakaş
Millet Meclisi Başkanı*

Not : Bu tasarı 21 . 3 . 1978 tarihinde Başkanlıkça Dışişleri Komisyonuna havale edilmiş ve Genel Kurulun 8; 15 . 6 . 1978 tarihli 156 ve 159 ncu Birleşimlerinde öncelikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 93)

*TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi
Başkanlığı
Sayı : 101-127/03105*

15.3.1978

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı 27.2.1978 tarihinde kararlaştırılan «Hükümetlerarası Avrupa Göç Hareketleri Komitesinin Kuruluş Yasasının onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı» ile gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

*Bülent Ecevit
Başbakan*

GEREKÇE

Hükümetlerarası Avrupa Göç Hareketleri Geçici Komitesi Avrupa Hükümetleri arasında Milletlerarası göç hareketlerini görüşmek üzere 26 Kasım - 8 Aralık 1951 tarihinde Brüksel'de yapılan Konferansta alınan bir kararla kurulmuş ve merkezi Cenevre olarak tespit edilmiştir. Söz konusu Toplantıya katılan ülkemiz, Komite statüsünü imzalamıştır. Daha sonra, Komitenin tanımındaki «Geçici» sıfatı kaldırılarak 19 Ekim 1953 tarihli kararla, Hükümetlerarası Göç Hareketleri Komitesinin Kuruluş Yasasının hazır hale getirildiği belirlenmiş ve tedbirler öngörülmüştür. 30 Kasım 1954 tarihli Kararla da hazırlanan bu tasarı yürürlüğe konulmuştur. Yasanın 1 nci maddesinde de gösterildiği üzere, Komitenin hedef ve görevleri, Avrupadaki nüfus fazlalığını azaltılmak üzere göç edecek kimselerin, nihai yerleşme yerlerine nakillerinin kolaylaştırılması ve sağlanması şeklinde özetlenebilir.

Başlangıçta, Türk elemeginin Avrupa ülkelerine akımı ve yurda dönen soydaşlarımıza yardım sağlanması gibi bir durum bulunmadığından, tahmil edilecek mali külfetler de gözönünde tutularak, ülkemiz, Komiteye tam üye olarak girmeyi düşünmemiş, ancak Komite'ye 1966 yılında müşahit üye sıfatıyla katılmıştır.

Kuruluşundan bu yana söz konusu teşkilata katılan üye ve müşahit üye adedi seyyaliyet göstermiştir. Nitekim bazı müşahit üyeler tam üye olmuşlar, tam üyelerden bazıları da teşkilattan çekilmişlerdir. Teşkilattan çekilenler dış ülkelere göçmen göndermeyen üyelerdir. Kanada, Fransa, İngiltere, İsveç bunlar arasındadır. Buna mukabil, Malta, Peru müşahit üye iken teşkilata tam üye olmuşlardır. Müşahit üyelere hiçbir mali külfet terettüp etmemektedir. Müşahit bir ülke, ilgilendiği konularda beyanlarda bulunabilmekte, fakat oya katılmamaktadır. Uzun yıllar Komiteye ilgi duymayan Kıbrıs, 1960 yılının ikinci yarısında, Milletlerarası Kuruluşlarda Kıbrıs Rum Yönetimini, Kıbrıs Devletinin temsilcisi şeklinde takdim etme politikasının bir uygulaması olarak 1969 yılında Yunanistan'ın teklifi ve Federal Almanya'nın desteğiyle müşahit üye olmuş, 1974 yılında da teşkilata tam üye sıfatıyla katılmıştır.

Halen teşkilatın (33) tam üyesi mevcuttur teşkilatın Türkiye dahil (7) müşahit üyesi vardır. Teşkilat ayrıca, göç ve mültecilerle iştigal eden Hükümetlerarası ve Hükümetlerarası olmayan Milletlerarası Kuruluşlarla da işbirliği yapmakta, bu kuruluşlardan Konsey toplantılarında oy hakkına sahip bulunmaksızın temsilci davet edilebilmektedir.

Son yıllarda Hükümetlerarası Avrupa Göç Hareketleri Komitesi, göçmen işçilerin çeşitli sorunlarına da yönelmiş bulunmaktadır. Bu cümleden olmak üzere, 29 - 31 Mayıs 1974 tarihleri arasında «Göçmenlerin intibak ve entegrasyonu» konusunda bir seminer düzenlenmiştir. Bu seminerde, göçmen işçilerin dil öğrenimi, mesleki ve genel eğitimi, enformasyon hizmetleri gibi konular ele alınmıştır. 1975'te düzenlenen 2 nci seminerde ülkelerine dönen işçilerin intibakları tartışılmıştır. 1977 yılında göçmen işçilerle ilgili olarak 3 ncü bir seminer öngörülmüştür. Komite Avrupadaki yabancı işçilerin formasyonları ve dil öğrenimleri alanında diğer Milletlerarası Kuruluşlarla işbirliği halinde önemli faaliyetlere geçmiş bulunmaktadır.

Türkiye, Komiteye tam üye sıfatıyla kabul edildiğinde yıllık ödeyeceği katılma payı yirmi bin dolar civarında olacaktır. Esasen bu meblağ Milletlerarası Kuruluşlara katılma faslından karşılanmak üzere Dışişleri Bakanlığının 1977 Bütçesinde öngörülmüştür.

Hükümetlerarası Avrupa Göç Hareketleri Komitesine ülkemizin tam üye olabilmesi, bu Komiteye vücut veren yasanın onaylanmasıyla mümkün bulunmaktadır.

Yasa, Giriş Bölümünü takiben 35 maddeden ibarettir. Bu maddeler XI Bölümde toplanmıştır. I nci Bölüm, Komitenin hedef ve görevlerine hasredilmiştir. Üyelik vasfını kazanma şartları, Komitenin organları, bunların görevleri toplantıların yapılacağı yerin tayinine ilişkin hükümlerle mali ve hukuki statüyle ilgili hükümleri ayrı bölümlerde yer almaktadır.

Komitenin göçmen işçileri hedef tutan faaliyetlerinin yoğunluk kazandığı, ayrıca Kıbrıs'ın Komiteye tam üye olara katılmış bulunduğu gözönünde tutularak Komitenin kurulmasına vücut veren Yasanın ülkemiz tarafından onaylanması uygun ve yararlı görülmektedir.

C U M H U R İ Y E T S E N A T O S U
GENEL SEKRETERLİĞİ

Kanunlar Müdürlüğü

20 . 6 . 1978

TASARI VE TEKLİFİN

Sıra Sayısı

M. M. C. S.

ÖZETİ

93 Hükümetlerarası Avrupa Göç Hareketleri Komitesi (CİME)'nin Kuruluş Yasasının onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı.

MİLLET MECLİSİNDE KALDIĞI SÜRE : 86 gün

CUMHURİYET SENATOSUNDA KALACAĞI SÜRE : 86 gün

SÜRENİN BİTİŞ TARİHİ : 12 Eylül 1978

TASARI VEYA TEKLİFİN HAVALA EDİLDİĞİ

KOMİSYANLAR, TANINAN SÜRE (Gün)

1. Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Kom.

7 gün.

(GÜNDEME) : 27 . 6 . 1978

C. Senatosu

(S. Sayısı : 804)

Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu

Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu

Esas No. : 1/576

Karar No. : 2

26.6.1978

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Millet Meclisinin 15.6.1978 tarihli 159 ncu Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, Hükümetlerarası Avrupa Göç Hareketleri Komitesi (CİME)'nin Kuruluş Yasasının uygun bulunduğu hakkında Kanun Tasarısı, Dışişleri Bakanlığı temsilcilerinin de iştirakiyle komisyonumuzun 26.6.1978 günü yaptığı toplantısında tetkik ve müzakere edildi.

Tasarının gerekçesinde de arz ve izah olunduğu üzere; 1951 yılında Brüksel'de yapılan bir konferansta alınan kararla kurulmuş olan ve merkezi Cenevre'de bulunan Hükümetlerarası Avrupa Göç Hareketleri Komitesine Türkiye 1966 yılında müşahit üye olarak girmiştir.

1977 yılında Avrupadaki göçmen işçilerin formasyonları ve dil öğrenimleri alanında çalışmalar yapan Komiteye tam üye olmanın sayısız faydaları vardır.

Ülkemizin Komiteye tam üye olabilmesi için Komiteye vücut veren yasanın onaylanmasıyla mümkün olacağı gözümlünde bulundurularak tasarının Millet Meclisinden geçen şekliyle aynen kabul edilmesine Komisyonumuzca karar verilmiştir.

Adı geçen kanun tasarısının önemine binaen öncelikle görüşülmesi temennisi ile Genel Kurulun tasviline sunulmak üzere Yüksek Başkanlığınıza saygı ile arz olunur.

Dışişleri Komisyonu Başkanı
Prof. Dr. Ziya Gökalp Mülâyim

Başkanvekilli
Tabii Üye
Selâhattin Özgür

Sözcü
Ankara
Cengizhan Yorulmaz

Katip
Edirne
Süleyman Sırrı Ergun

Üye
Ankara
Uğur Alacakaptan
Toplantıda Bulunamadı.

Üye
Ankara
Ergün Ertem

Üye
İzmir
Şeref Bakşık

Üye
Ankara
Atıf Benderlioğlu
Toplantıda Bulunamadı.

Üye
Giresun
Hayrettin Erkmen
Toplantıda Bulunamadı.

Üye
İstanbul
Erdoğan Adalı

Üye
Manisa
Oral Karaosmanoğlu

Üye
Çorum
Safa Yalçuk
Toplantıda Bulunamadı.

Üye
Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye
Adile Ayda

Üye
Tabii Üye
Ahmet Yıldız

Üye
Tekirdağ
Orhan Öztrak

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Hükümetlerarası Avrupa Göç Hareketleri Komitesi (CİME)'nin Kuruluş Yasasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Hükümetlerarası Avrupa Göç Hareketleri Komitesinin Kuruluş Yasasının onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

Hükümetlerarası Avrupa Göç Hareketleri Komitesi (CİME)'nin Kuruluş Yasasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Hükümetlerarası Avrupa Göç Hareketleri Komitesinin Kuruluş Yasasının onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ, TURİZM VE TANITMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Hükümetlerarası Avrupa Göç Hareketleri Komitesi (CİME)'nin Kuruluş Yasasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 nci madde aynen kabul edilmiştir.